

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7991/2025
18.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца - противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Борислав Перовић, адвокат из ..., против тужених-противтужилаца малолетног ББ из ..., кога заступа законска заступница мајка ВВ и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Срђан Трајчевски, адвокат из ..., ради утврђивања очинства по тужби и вршења родитељског права и дечијег издржавања по противтужби, одлучујући о ревизији тужених-противтужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 1/25 од 10.01.2025. године, у седници одржаној 18.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужених-противтужилаца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 1/2025 од 10.01.2025. године тако што се одбија као неоснована жалба тужиоца-противтуженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Сомбору П2 11/24 од 08.11.2024. године у ставу другом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац - противтужени да туженима - противтужиоцима накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 49.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору П2 11/24 од 08.11.2024. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен противтужбени захтев тужених-противтужилаца (у даљем тексту: тужени) у непресуђеном делу. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац-противтужени (у даљем тексту: тужилац) да на име свог доприноса за издржавање малолетног ББ, поред досуђеног износа од 200 евра (пресудом овог суда П2 8/23 од 26.03.2024. године, која је исправљена решењем истог суда од 07.07.2024. године) плаћа месечно од дана подношења противтужбе 04.12.2023. године па док за то постоје законски услови још и износ од 100 евра, до 05. у месецу за текући месец, са законском затезном каматом од дана падања у доцњу до исплате, на рачун законске заступнице малолетног ББ, под претњом извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужене-противтужиле (у даљем тексту: тужене) у делу којим је тражила да се обавезе тужилац да поред укупно досуђеног износа од 300 евра месечно плаћа још и износ од 100 евра на име свог доприноса за издржавање малолетног ББ, са законском

затезном каматом на ту разлику од дана падања у доцњу до исплате. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 1/2025 од 10.01.2025. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужиоца, док је одбијена жалба тужених и преиначена првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу (став други изреке) тако што је одбијен противтужбени захтев тужених којим је тражено да се обавезе тужилац да на име свог дела доприноса за издржавање малолетног ББ поред досуђеног износа од 200 евра (пресудом овог суда П2 8/23 од 26.03.2024. године, која је исправљена решењем истог суда од 07.07.2024. године) плаћа месечно од дана подношења противтужбе 04.12.2023. године па док за то постоје законски услови још и износ од 100 евра, до 05. у месецу за текући месец, са законском затезном каматом од дана падања у доцњу до исплате, на рачун законске затупнице малолетног ББ, док је у преосталом побијаном, а непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију тужених.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23, у даљем тексту: ЗПП), у вези члана 208. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/2005 и 6/2015), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије се указује на битну повреду из члана 374. став 1. ЗПП која је учињена у поступку пред другостепеним судом у вези са оценом доказа, али Врховни суд налази да у поступку пред другостепеним судом није учињена наведена повреда јер је тај суд у свему прихватио оцену изведених доказа и на њој засновано чињенично утврђење првостепеног суда. Нема ни других повреда поступка који могу бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је рођен 1974. године у Немачкој, где и данас живи и ради. Повремено долази у ..., где има кућу и пријављено пребивалиште и у ... где се налази прихватилиште за псе и регистровано удружење „ГГ“ за збрињавање паса, која кућа је у сувласништву тужиоца и ДД која је члан удружења. Тужилац у Немачкој живи као подстанар и плаћа месечну закупнину од 700 евра и режијске трошкове од 150 евра. Запослен је у фирми „БЂ“ као машински механичар и његова бруто зарада износи 2.785 евра, а када се од тог износа одбију здравствено и пензијско осигурање и порези, тужиочева нето плата износи око 2.000 евра. У време пресуђења тужилац се налазио на боловању и за то време је примао накнаду зараде од 69,60 евра дневно. Ово боловање тужиоца је трајало до 14.11.2024.

године. Тужилац месечно на храну троши око 400 евра и плаћа осигурање на име рате кредита у Немачкој од 350 евра месечно. Тужена ВВ је рођена 1980. године и незапослена је. Прима социјалну помоћ, дечији додатак и држава је субвенционише у погледу рачуна за струју са око 1.500,00 динара месечно и у погледу трошкова вртића за дете са око 3.800,00 динара месечно. Од Општине Апатин укупно месечно добија 19.520,00 динара, у ком износу је урачунат и дечији додатак од 4.920,00 динара. Преостали износ новца потребан за живот ње и детета тужена обезбеђује тако што ради непријављено као фризерка и на тај начин зарађује између 25.000,00-30.000,00 динара месечно. Туженој је дијагностикована мултипла склероза и треба да јој се одреди предстојећа терапија. Од надлежног Центра за социјални рад остварила је право на социјални пакет који укључује основне животне потрепштине (уље, пиринач, брашно, шампон за косу, течни сапун). Малолетни ББ је рођен ...2020. године и утврђено је да је тужилац његов отац. Похађа вртић и има одређених здравствених проблема у смислу интолеранције - алергије на храну која је у фази испитивања и има одређене инхалаторне проблеме због којих не може стално да иде у вртић, јер често добија ларингитис и мора да остаје код куће да се инхалира. Тужени живе као подстанари у ... и тужена плаћа месечну закупнину од 115 евра. Месечни трошкови тужених за храну износе око 30.000,00 динара, а дететова исхрана се због његовог здравственог стања своди на месно и месне производе, млечне производе, житарице и пецива, тако да тужени дневно потроше око 1.000,00 динара за храну, која је претежно намењена малолетном туженом. Тужени се греју на струју и рачун за струју уз субвенцију државе износи око 3.500,00 динара месечно, док су преко зиме рачуни за струју виши и износе од 5.000,00 - 6.000,00 динара месечно. Тужена купује одећу и обућу за малолетног ББ када су снижења и акције у продавницама и када су цене повољније, јер живе скромно, тако да му у два месеца купи обућу и одећу за око 3.000,00 - 4.000,00 динара, коју је потребно константно обнављати због његовог узраста. Уз то, тужена купује малолетном ББ фломастере, књиге и сликовнице у складу са дететовим интересовањима. За личну хигијену малолетног ББ тужена месечно потроши око 4.000,00 динара, јер му је потребна специјална медицинска козметика за кожу због кожног обољења које му је дијагностификовано, што укључује куповину шампона од 800,00 динара и набавку креме од 1.000,00 динара, коју тужена мора да купује једном у два месеца. Због ларингитиса, малолетни ББ је често на инхалацијама и за лекове за инхалацију му је потребно око 1.500,00 динара месечно.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, оцењујући могућности тужиоца као дужника издржавања у смислу члана 160. став 3. Породичног закона и то како његове приходе, тако и његове расходе и стандард којим живи, а ценећи и укупне месечне потребе малолетног детета предшколског узраста као повериоца издржавања, имајући у виду његово специфично здравствено стање и руководећи се његовим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. Породичног закона, првостепени суд је оценио да је тужилац у могућности да од својих примања на име доприноса за издржавање малолетног детета плаћа, поред износа од 200 евра месечно који је досуђен делимичном пресудом Вишег суда у Сомбору П2 8/24 од 26.03.2024. године, још износ од 100 евра. По становишту овог суда, укупним износом од 300 евра месечно обезбедиће се материјални услови за правилан и потпун развој малолетног детета у складу са његовим утврђеним потребама, како у погледу свакодневних потреба и предшколских активности, тако и у погледу његовог здравственог стања, а неће бити

угрожена егзистенција тужиоца као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање детета обезбедити мајка као законска заступница са којом дете живи и која свакодневно брине о детету, како преосталим потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које свакодневно улаже у негу, подизање и васпитање детета, а који допринос се новчано не може изразити.

Другостепени суд је по жалби тужиоца преиначио првостепену пресуду и одбио противтужбени захтев за износ од 100 евра (преко правноснажно досуђеног износа од 200 евра) на име доприноса тужиоца за издржавање малолетног детета, полазећи од чињенице да је тужена као законска заступница малолетног детета определила да је потребан износ од 30.000,00 динара за подмиривање укупних месечних потреба малолетног детета. Сходно опредељењу дететових месечних потреба које је дала мајка, становиште другостепеног суда је да тужени треба да доприноси издржавању детета месечним износом од 200 евра, а да преостали износ треба да обезбеди мајка јер законску обавезу издржавања малолетног детета имају оба родитеља, па се ова обавеза не може у целости превалити на једног од њих, што би по становишту овог суда било учињено уколико би тужилац био обавезан да доприноси дечијем издржавању месечним износом од 300 евра. По мишљењу овог суда, досуђеним доприносом издржавања од 200 евра месечно, уз износ дечијег додатка које прима и минималних средстава које је мајка у могућности да издвоји, обезбедиће се за дете неопходан износ новчаних средстава којима ће се задовољити његове егзистенцијалне потребе, прилагођен стварним материјалним могућностима оба родитеља.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на погрешној примени материјалног права.

Према одредбама члана 67. и члана 68. став 1. и 2. Породичног закона, право и дужност родитеља је да се старају о деци, док према одредбама члана 73. и члана 160. став 1. истог закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Одредбама члана 160. Породичног закона прописани су критеријуми за одређивање издржавања, односно да оцена испуњености услова за одређивање издржавања зависи од година живота, повериоца издржавања, његовог здравља, образовања, имовине, прихода које остварује и других околности, док су на страни дужника издржавања од утицаја његови приходи, могућност за запослење и стицање зараде, његова имовина, личне потребе, обавезе да издржава друга лица и друге околности. Према одредби члана 162. став 3. истог закона, ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања, док је одредбом члана 160. став 4. прописана минимална сума издржавања коју представља сума коју као накнаду за храненике, односно за лица на породичном смештају периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом.

Полазећи од цитираних одредби материјалног права, по оцени Врховног суда, првостепени суд се руководио најбољим интересом детета, сагласно члановима 6. и 266. Породичног закона када је определио тужиочев допринос дечијем издржавању у износу од 300 евра месечно. Наиме, у конкретном случају је утврђено да тужени живе скромно и да због ниских прихода тужене остварују новчану социјану помоћ, примају

социјални пакет и дечији додатак, а држава их субвенционише у погледу трошкова струје и вртића за малолетног туженог. Трошкови који се односе на задовољавање основних егзистенцијалних потреба малолетног детета странака у смислу трошкова исхране, хигијене, одеће и обуће су опредељени скромно и испод границе минималне суме издржавања. Поред ових свакодневних трошкова, постоје и трошкови предшколске установе, док тужена као родитељ који самостално врши родитељско право и са којим дете живи није определила трошкове за неке ванвртићке активности малолетног туженог, наводећи да му само повремено купује фломастере, књиге и сликовнице. Међутим, правилно је првостепени суд ценио да одређени здравствени проблеми детета и новонастала специфична болест мајке изискују трошење већих новчаних средстава ради њиховог лечења. С обзиром на специфичне здравствене потребе малолетног детета које његова мајка мора подмирити сваког месеца и на здравство стање мајке којој је дијагностикована болест мултипла склероза, због које ће у будућности морати да издваја велика финансијска средства и време за сопствено лечење, првостепени суд је правилно закључио да износ досуђен правноснажном делимичном пресудом није довољан за задовољење потреба малолетног детета. При томе, овај суд је правилно ценио све околности које се тичу материјалног стања и финансијских могућности тужиоца, налазећи да је његов животни стандард у Немачкој много већи у односу на стандард тужених у Републици Србији.

Полазећи од тако утврђених чињеница и од тзв. минималне суме издржавања прописане чланом 160. став 4. Породичног закона као корективног фактора, коју по оцени Врховног суда другостепени суд није довољно ценио и узео у обзир за разлику од првостепеног суда, досуђених 300 месечно представља адекватан износ према утврђеним потребама малолетног туженог и могућностима тужиоца као оца да доприноси његовог издржавању и то за цео период почев од дана подношења противтужбе за издржавање. Овим износом обезбеђују се услови за правилан и потпун развој малолетног туженог у складу са њиховим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција тужиоца као дужника издржавања, који остварује месечну нето зараду од око 2.000 евра, власник је две непокретности у Србији (у ... и у ...) које би могао да издаје у закуп и нема обавезу издржавања других лица. Преостала средства потребна за издржавање малолетног детета обезбедиће мајка као његова законска заступница која се свакодневно брине о њему, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду ангажовања и старања које свакодневно улаже у негу, васпитање, подизање и очување здравље свог малолетног детета.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Тужени су успели у поступку по ревизији, па им на основу чланова 153. став 1., 154. и 163. став 2. ЗПП припадају опредељени трошкови за састав ревизије од стране пуномоћника адвоката од 49.500,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 43/2023).

На основу изнетог, Врховни суд је применом члана 165. став 2. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**